

SYLABUS

Nazwa przedmiotu/modułu (zgodna z zatwierdzonym programem studiów na kierunku) Wielkopowierzchniowa ochrona przyrody w lasach gospodarczych			Liczba punktów ECTS 3
Nazwa przedmiotu/modułu w j. angielskim Large area nature protection in commercial forests			
Jednostka(i) realizująca(e) przedmiot/moduł (instytut/katedra) Katedra Botaniki Leśnej			
Kierownik przedmiotu/modułu Dr hab. Władysław Danielewicz			
Kierunek studiów Ochrona przyrody i edukacja przyrodniczo-leśna	Poziom II stopień	Profil ogólnoakademicki	Semestr 1
Specjalność	Specjalizacja magisterska		
RODZAJE ZAJĘĆ I ICH WYMIAR GODZINOWY (zajęcia zorganizowane i praca własna studenta)			
Forma studiów: stacjonarne		Forma studiów: niestacjonarne	
- wykłady	10	- wykłady	
- ćwiczenia	20	- ćwiczenia ...	
- inne z udziałem nauczyciela	5	-	
-		-	
-		-	
- praca własna studenta	40	- praca własna studenta	
Łączna liczba godzin:	75	Łączna liczba godzin:	
CEL PRZEDMIOTU/MODUŁU			
Ukazanie znaczenia naukowej wiedzy na temat różnorodności biologicznej w lasach gospodarczych i jej zagrożeniach wynikających z wiodącej funkcji tych lasów. Wykształcenie umiejętności planowania działań na rzecz ochrony przyrody na obszarach nieobjętych prawnymi formami ochrony.			
METODY DYDAKTYCZNE			
Wykład oraz ćwiczenia projektowe.			
ZAKŁADANE EFEKTY KSZTAŁCENIA PRZEDMIOTU/MODUŁU			Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	E1 absolwent zna zasady leśnictwa wielofunkcyjnego i proekologicznej gospodarki leśnej; E2 absolwent wie, na czym polegają zagrożenia dla przyrody wynikające z zagospodarowania lasów o wiodącej funkcji produkcyjnej; E3 absolwent zna możliwości i sposoby łagodzenia negatywnych skutków tradycyjnej, surowcowej gospodarki leśnej.		OPIEPL2A_W01 OPIEPL2A_W02 OPIEPL2A_W03 OPIEPL2A_W06
Umiejętności	E4 absolwent potrafi wykorzystać przyrodniczo-leśną wiedzę w formułowaniu i rozwiązywaniu problemów związanych z ochroną różnorodności biologicznej w lasach gospodarczych; E5 absolwent umie analizować oraz interpretować fakty, zjawiska i techniczno-przyrodnicze materiały dokumentacyjne dotyczące lasów gospodarczych; E6 absolwent potrafi projektować działania na rzecz ochrony przyrody w lasach nieobjętych prawnymi formami ochrony.		OPIEPL2A_U01 OPIEPL2A_U04 OPIEPL2A_U05 OPIEPL2A_U06 OPIEPL2A_U08
Kompetencje społeczne	E7 absolwent ma merytorycznie uzasadniony, krytyczny i twórczy stosunek do stosowanych dotąd metod ochrony wielkoobszarowej w lasach; E8 absolwent ma ugruntowane poczucie odpowiedzialności za podejmowane działania o charakterze ochronnym w lasach gospodarczych.		OPIEPL2A_K01 OPIEPL2A_K02 OPIEPL2A_K03 OPIEPL2A_K08
Metody weryfikacji efektów kształcenia Kolokwium sprawdzające wiedzę oraz praca pisemna sprawdzająca umiejętności w zakresie planowania wielkoobszarowej ochrony przyrody w lasach gospodarczych.			Symbole efektów przedmiotowych E1, E2, E3, E4, E6, E7

TREŚCI KSZTAŁCENIA

Wykłady. Specyfika przyrodnicza lasów gospodarczych – różnorodność biologiczna, struktura, procesy i funkcje. Formy, czynniki i skutki synantropizacji ekosystemów leśnych o wiodącej funkcji produkcyjnej. Naukowe podstawy ochrony przyrody na obszarach leśnych w skali krajobrazu. Wnioski wynikające z teorii metapopulacji. Znaczenie korytarzy ekologicznych. Relacje przestrzenne między leśnymi obszarami chronionymi a terenami niechronionymi. Cenne elementy flory i roślinności, fauny i bioty grzybów w lasach gospodarczych – warunki występowania, zagrożenia i możliwości ochrony. Waloryzacje przyrodnicze. Dotychczasowa praktyka – dobre i złe oraz pozorne rozwiązania. Zasady leśnictwa proekologicznego i ochrony przyrody w lasach gospodarczych. Funkcje leśnych kompleksów promocyjnych. Plany zagospodarowania przestrzennego, urządzenia lasu i program ochrony przyrody w nadleśnictwie jako planistyczne narzędzie wielkopowierzchniowej ochrony przyrody w lasach gospodarczych.

Ćwiczenia projektowe. Wybór obiektu leśnego i zebranie najważniejszych materiałów dotyczących jego fizjografii, ze szczególnym uwzględnieniem: uwarunkowań siedliskowych, struktury wiekowej i gatunkowej drzewostanów, stanu zbiorowisk roślinnych, udokumentowanych i potencjalnych stanowisk rzadkich gatunków, zbiorowisk, biocenoz i ekosystemów. Opracowanie waloryzacji przyrodniczej – ustalenie kryteriów i skali ocen. Sporządzenie mapy cenneści przyrodniczych i obszarów zróżnicowanych pod względem sposobów zagospodarowania lasu. Ustalenie wytycznych do planu urządzenia lasu.

Formy i kryteria zaliczenia przedmiotu/modułu

Kolokwium – dobra znajomość terminologii i wykazanie się rozumieniem wiedzy.

Praca pisemna - poprawnie wykonany projekt ochrony przyrody wybranego obszaru lasów gospodarczych sporządzony na podstawie istniejących materiałów dokumentacyjnych.

Procentowy udział w
końcowej ocenie
Kolokwium 50%
Praca pisemna 50%

WYKAZ LITERATURY

- Czerwiński A.** 1995. Geobotanika w ochronie środowiska lasów Podlasia i Mazur. Wydawnictwo Politechniki Białostockiej, Białystok.
- Danielewicz W., Maliński T.** 2005. Ochrona leśnych zbiorowisk roślinnych. W: Ochrona szaty roślinnej. Red. D. Gwiazdowicz. Wydawnictwo „Ornatus”, Poznań: 121-169.
- Faliński J.B.** 1998. Zasady trwałej gospodarki leśnej w świetle rozważań geobotanika. W: Trwały i zrównoważony rozwój lasów. Poglądy – opinie – kontrowersje. Red. K. Rykowski. Warszawa: 27-42.
- Faliński J.B.** (red.). 1999. Geobotanical map in nature conservation. Phytocoenosis (N.S.) 11, Supplementum Cartographiae Geobotanicae 11.
- Grzegorzczak M.** (red.). 2007. Integralna ochrona przyrody. Instytut Ochrony Przyrody, Kraków.
- Instrukcja urządzania Lasu. Część II. Instrukcja wyróżniania i kartowania w Lasach Państwowych typów siedliskowych lasu oraz zbiorowisk roślinnych.** 2012. Centrum informacyjne Lasów Państwowych, Warszawa.
- Kurowski J.K.** 2015. Ekologia i ochrona roślinności leśnej. Wydawnictwo Eko-Graf, Łódź.
- Łaska G.** 2006. Tendencje dynamiczne zbiorowisk zastępczych w Puszczy Knyszyńskiej. Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Białystok-Poznań.
- Matuszkiewicz J.M.** (red.). 2007. Geobotaniczne rozpoznanie tendencji rozwojowych zbiorowisk leśnych w wybranych regionach Polski. Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania Polskiej Akademii Nauk, Monografie 8.
- Mirek Z., Nikel A.** (red.). 2014. Ochrona przyrody w Polsce wobec współczesnych wyzwań cywilizacyjnych. Komitet Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk, Kraków.
- Pawlaczyk P., Jermaczek A.** 2008. Poradnik lokalnej ochrony przyrody. Wydawnictwo Klubu Przyrodników, Świebodzin.
- Pullin A.S.** 2005. Biologiczne podstawy ochrony przyrody. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- Szujecki A.** 2009. Wielkopowierzchniowa ochrona przyrody w lasach państwowych. Studia i Materiały Centrum Edukacji Przyrodniczo-Leśnej 2 (21): 10-16.